

מדינת ישראל
משרד החינוך
מנהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת התנ"ך

תמוז תשפ"א

בע"ה
(6.2021)

**תכנית הלימודים בתנ"ך לתלמידים עולים חדשים
כיתות ז'-י"ב תשפ"ב**

מטרת התוכנית

העולים החדשים המגיעים לארץ ומשתלבים במוסדות החמ"ד נפגשים בחלקם לראשונה עם ספר הספרים. המשימה המוטלת עלינו היא להשלים את הידע החסר להם, להקנות להם כלים ללימוד תנ"ך ובעיקר לעורר את אהבתם ללימוד התנ"ך. התוכנית המוצעת מתחשבת בהיעדר הרקע וכן בקשיים השפטיים של העולים בלימוד התנ"ך. בתכנית נבחרו פרקי לימוד מרכזיים לשם השלמת הידע של העולים, ולהיכרות עם הרעיונות והמיומנויות הבסיסיות והחשובות ביותר של לימוד התנ"ך.

עדכון התכנית

לאור השינויים בתכנית הלימודים בתנ"ך לתלמידים ותיקים החל מתשפ"ב ואילך אנו מעדכנים גם את תכנית הלימודים לעולים החדשים. התכנית מבוססת על הלימה מרבית עד כמה שניתן עם תוכנית הלימודים של התלמידים הישראלים על מנת לאפשר לימוד משותף לשתי אוכלוסיות התלמידים בכיתה ואף לגרום לשיח משותף בתנ"ך ולמזער את השונות. חומרי לימוד המצויים בסביבת העולים באתר מחייבים לבחינת הבגרות והתייחסות אליהם תופיע בבחינה. בשנת הלימודים תשפ"ב לא תמוקד תכנית הלימודים. עם זאת יפורסמו חוקי מענה בבחינת הבגרות שיקלו עם התלמידים.

אוכלוסיית התלמידים

כל תלמיד שמוגדר עולה חדש על פי התקנות של משרד החינוך, ולומד לפחות 3 ש"ש תנ"ך במסגרת מיוחדת – פרטנית או קבוצתית.

1. תלמידים המשולבים בכתות הרגילות, אשר לא מוקצות להם שעות במסגרת נפרדת – יכולים להיבחן בבחינה רגילה ולקבל תוספת ניקוד על-פי רמת העולים או להיבחן בבחינה של העולים. מצ"ב

קישור זכויות עולים

2. בכל מקרה של התלבטות יש לפנות למדריך חנן צוקר zuckerc64@gmail.com

מדינת ישראל
משרד החינוך
מנהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת התנ"ך

מבנה הציון בתנ"ך לעולים חדשים

כיתה	אופן ההבחנות	אחוז הציון בציון הסופי
כיתה י'	הערכה חלופית על החומר של י" (שאלון 2383)	30% מהציון הסופי
כיתה י"א	מבחן על החומר של י"א בלבד (שאלון 2384)	35% מהציון הסופי
כיתה י"ב	מבחן על החומר של י"ב (שאלון 2374)	35% מהציון הסופי
נבחני משנה - השלמת יחידה א' לעולים חדשים שימו לב! שאלון זה לא מתקיים במועד חורף אלא רק במועד קיץ.	שאלון 2372	30% מהציון הסופי

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 מנהל החינוך הדתי
 הפיקוח על הוראת התנ"ך

תכנית הלימודים בחטיבת ביניים (כתות ז' – ט')

כיתה ז' תורה : בראשית בקיאות מומלץ מאוד להשתמש ב **יחידות הוראה - בראשית** המיועדת לכלל התלמידים ולבחור ממנה פעילויות ומשימות המתאימות לעולים.

החל משנת תשפ"ג תשתנה תכנית הלימודים בנביאים ראשונים בכיתות החטיבה. פרקים נבחרים מיהושע שופטים ילמדו בכיתה ז'. ספר שמואל א' ילמד בכיתה ח וספר שמואל ב' ילמד בכיתה ט. בכיתה י' ילמדו התלמידים את ספר מלכים.

בשנת תשפ"ב תיושם התכנית רק בכיתה ז'. בכיתות ח' ו ט' יצומצם חומר הלימודים בני"ך כמפורט להלן על מנת שבתשפ"ג תיושם תכנית ההוראה החדשה בני"ר במלואה.

הנושא	הפרקים הנלמדים
סדר הבריאה :	א' – ב', פסוק ג
קין והבל	ד'
אנושות :	מבול ומגדל בבל וי-ט', י"א (א-ט)
אברהם אבי האומה :	י"א, (כו - י"ד)
אברהם - הבטחת הזרע והארץ	ט"ו – י"ז
אברהם סדום, הולדת יצחק ועקידת יצחק	י"ח – כ"ב
מות שרה	כ"ג
פרקי יצחק ורבקה	כ"ד - כ"ז
יעקב רחל ולאה	כ"ח – ל"א
שיבת משפחת יעקב לארץ ישראל	ל"ב- ל"ג
מכירת יוסף	ל"ז
יוסף במצרים	מ"ב - מ"ה
ירידת משפחת יעקב למצרים	מ"ו
מות יעקב וסיום ספר בראשית	נ

נביאים כתובים :

החל מתשפ"ב ילמדו התלמידים פרקים נבחרים מספרי יהושע - שופטים

הנושאים הנלמדים	הפרקים הנלמדים
ספר יהושע	
מינוי יהושע לאחר מות משה :	פרק א'
קריעת הירדן	פרקים ג'-ד'

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 מנהל החינוך הדתי
 הפיקוח על הוראת התנ"ך

פרק ה' (פסוקים א-יב)	ברית מילה וחג פסח
פרק ו'	כיבוש יריחו
פרק ח' (פסוקים ל-לה)	טקס הברכה והקללה
פרק י'	המלחמה עם מלכי הדרום
	ידיעת מפת השבטים
פרק כ"ד (אין צורך להכיר את הרקע לפסוקים ב-י)	כריתת הברית בשכם
	ספר שופטים
א (א-טו); ב (יא-כג)	הקדמה לספר [לכיתות המיוחדות לעולים מומלץ ללמד את פרק ג' במקום פרקי ההקדמה]
פרק ד'	דבורה וברק
פרקים ו'-ח' (כא-לה)	גדעון [בכיתות המיוחדות לעולים מומלץ ללמד את מגילת רות במקום פרקי גדעון]
פרקים י"ג, י"ד, ט"ז (ד-לא)	שמשון
פרק כ"א (פסוק כה)	סיכום תקופת השופטים

כתה ח'

תורה - שמות עיון

מומלץ מאוד להשתמש ב**יחידות הוראה - חומש שמות** המיועדת לכלל לתלמידים ולבחור מהן את המשימות והפעילויות המתאימות לעולים.

הנושא	הפרקים הנלמדים
שעבוד מצרים והולדת משה	פרקים א', ב', ג' (פסוקים א-יב), ה'.
עשר המכות	פרקים ו'-י' - סדר המכות ומטרתן, פרק י"א (מכת בכורות)
יציאת מצרים	פרק י"ב (יציאת מצרים: פסוקים כט-נא)
קריעת ים סוף ושירת הים	פרקים י"ד-ט"ו (פסוקים א-כא)
הכניסה למדבר	פרקים ט"ז, י"ז
מעמד הר סיני ועשרת הדיברות	פרקים י"ט-כ' (פסוקים א-טז)
פרשת משפטים	יחס התורה לפגיעה באדם – פרק כ"א
חטא העגל	פרק ל"ב
השראת שכינה במשכן	פרק כ"ה (פסוק ח), פרק מ' (פסוקים יז-לח)

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 מנהל החינוך הדתי
 הפיקוח על הוראת התנ"ך

נביאים כתובים: שמואל א'

התכנית לכיתה ח' בתשפ"ב לכיתות ותיקות וכוללת שמונה שיעורים בספר שופטים והיא נובעת מן השינוי הכולל בתכנית הלימודים בתנ"ך החל מתשפ"ב ואילך. לתלמידים עולים - יש לדלג על הוראת סיפורי השופטים ולעבור מספר יהושע לספר שמואל א' וללמד רק את התכנית של שמואל א'.

מכל מקום רצוי להקדיש לפחות שיעור אחד (!) לתיאור תקופת השופטים כרקע לספר שמואל א'.

הנושא	הפרקים	סוג הלימוד
שמואל א'		
הולדת שמואל והפיכתו לנביא	א'–ג'	עיון
המלחמה בפלישתים ונפילת ארון ה'	ד'–ז'	בקיאות
משפט המלך	ח'	בקיאות
משיחת שאול	ט'	עיון
מלחמת עמלק	ט"ו	עיון
משיחת דוד	ט"ז	עיון
המלחמה בגלית	י"ז	עיון
שאול עוין לדוד	י"ח–כ'	בקיאות
כוהני נב ושאול	כ"א–כ"ב	עיון
שאול ובעלת האוב	כ"ח	עיון
מלחמת שאול בפלישתים ותוצאותיה	כ"ט–ל"א	בקיאות
שמואל ב'		
קינת דוד על שאול ויהונתן	א'	עיון

כתה ט'

תורה - ויקרא

מומלץ מאוד להשתמש ב [יחידות הוראה - ספר ויקרא](#) המיועדת לכלל התלמידים ולבחור מהן את המשימות והפעילויות המתאימות לעולים.

תכנית הלימודים	פרקים
הקורבנות – קרבנות רשות	א'–ג'
טומאה וטהרה	י"א (א-כח)
חנוכת המשכן:	ט' (א-ד, כב-כד), י' (א-יא)
קדושת האדם	י"ח-כ'
קדושת הזמן והמקום	כ"ג, כ"ה

בתי ספר המקבלים עולים בכיתה ט' אמורים לוודא שהתלמידים למדו בכיתות ז-ח על פי תכנית הלימודים לעולים. במידה ואין הדבר כך יבחרו בתי הספר פרקים נבחרים מתכנית העולים בבראשית - שמות ויקצרו בהוראת ספר ויקרא, על פי ההמלצה הבאה:

ספר בראשית (7 פרקים)	
א' – ב', פסוק ג	סדר הבריאה
י"ב	אברהם אבי האומה
י"ז	ברית מילה
כ"ב	עקידת יצחק
כ"ח (מפסוק ז) – ל'	יעקב רחל ולאה
ספר שמות (7 פרקים)	
פרקים א', ב', ג' (פסוקים א-יב)	שעבוד מצרים והולדת משה
סדר המכות	עשר המכות
פרק י"ב (פסוקים כט-נא)	יציאת מצרים
פרק י"ד	קריעת ים סוף
פרקים י"ט-כ' (פסוקים א-טז)	מעמד הר סיני ועשרת הדיברות
ספר ויקרא (3 פרקים)	
י"ט	קדושת האדם
כ"ג, כ"ה	קדושת הזמן והמקום

פירוט פרקי שמואל א- ב לכיתה ט' תשפ"ב בלבד

מספר שיעורים	סוג הלימוד	הפרקים	הנושא שמואל א' (11 פרקים)
2	עיון	א'–ג'	הולדת שמואל והפיכתו לנביא
1	בקיאות	ח'	משפט המלך
2	עיון	ט"ו	מלחמת עמלק
2	עיון	ט"ז	משיחת דוד
2	עיון	י"ז	המלחמה בגלית
2	בקיאות	י"ח	שאול עוין לדוד
2	בקיאות	כ"ג (פסוקים יד-כט)	דוד בורח משאול
2	עיון	כ"ח	שאול ובעלת האוב
2	בקיאות	ל"א	מלחמת שאול בפלישתים ותוצאותיה
שמואל ב' (7 פרקים)			
2	עיון	א'	קינת דוד על שאול ויהונתן
4	עיון	ה'–ו'	דוד מולך בירושלים
1	בקיאות	ז'	
4	עיון	י"א–י"ב	מעשה דוד ובת שבע
1	בקיאות	י"ג	תוצאות המעשה

תכנית הלימודים בחטיבה העליונה (כיתות י' – י"ב)

שימו לב - בתכנית הלימודים לשנת תשפ"ב חלו מספר שינויים בתכנית הוותיקים ומשינויים אלו נגזרים גם שינויים לתכנית העולים.

בחינת הבגרות של החורף תבסס על תכנית הלימודים העדכנית של תשפ"ב המצורפת בזה

כיתה י – יחידה א' לעולים חדשים

המורים המלמדים עולים בכיתות י', בדומה לכל מורי כיתה י', יתכננו את הלמידה באופן שיפנה זמן ומקום לחלופות בהערכה ויגדירו בהתאם את דגשי ההוראה.
יש חשיבות רבה לשימוש בחלופות בהערכה על פי העקרונות המופיעים באתר

כיתה י"א – יחידה ב' לעולים חדשים

יש ללמד את חומר הלימוד על פי חומרי הלמידה המיועדים לעולים חדשים באתר החדש. קישור לחומרים באתר החדש יצורף במסמך הסופי.

שימו לב: חומרי הלימוד באתר מחייבים לבחינת הבגרות. השאלון יכתב בהתאם לחומרים אלו!

כיתה י"ב – יחידה ג' לעולים חדשים

בכיתה י"ב יסיימו התלמידים בלימוד הגאולה בימי שיבת ציון והגאולה העתידה בפרקי יחזקאל.
יש להקדיש זמן לנושא העלייה ארצה אותו חוו תלמידינו העולים עם לימוד פרקים בספרי עזרא ונחמיה כדי ליצור הזדהות עם.
יש ללמד את חומר הלימוד על פי חומרי הלמידה המיועדים לעולים חדשים באתר. קישור לחומרים באתר החדש יצורף במסמך הסופי.

תורה

דברים: בספר דברים חלו עדכונים ושינויים בחומרי הלימוד. החומרים המעודכנים יעלו לאתר החדש בסביבת העולים במהלך חופשת הקיץ של תשפ"ב.
שימו לב: חומרי הלימוד שהועלו לאתר מחייבים לבחינת הבגרות. השאלון יכתב בהתאם לחומרים אלו!

מדינת ישראל
 משרד החינוך
 מנהל החינוך הדתי
 הפיקוח על הוראת התנ"ך

תנ"ך כיתות י – יב 3 עולים

כיתה י

בתשפ"ב לא יחול שינוי בתכנית הלימודים בכיתה י"ב. החל מתשפ"ג ילמד ספר מלכים בהתאמה לעולים בכיתה י'

לפרקי נביאים ראשונים יש להשתמש ביחידות ההוראה שהוכנו עבור כיתות שמלמדים בהן 1 ש"ש נביא

תורה	נושאים	הפרקים	
נביאים ראשונים	מסע בני ישראל לכיוון ארץ ישראל	ט"ז - י"א	
	תלונות בני ישראל ומינוי הזקנים	י"ב	
	דברי מרים ואהרון וגדולת משה	י"ג- י"ד	
	חטא המרגלים	ט"ו (פסוקים נבחרים)	
	מצוות הפרשת חלה וציצית	כ"א	
	מי מריבה ומות אהרון	כ"ב	
	נחש הנחושת ומלחמת סיחון	כ"ג, ל"ו	
	בנות צלפחד ומינוי יהושע	כ"ח-כ"ט	
	קרבת מוסף והמועדים	ל"ב	
שנים וחצי השבטים			
נביאים ראשונים	נושאים	הפרקים	
שמואל ב	דוד מולך בירושלים	ה'ו'	
		ז'	
	דוד כובש הארץ	ח"י"	
	מעשה דוד ובת שבע	י"א-י"ב	
	תוצאות המעשה	י"ג	
מלכים א	העברת המלוכה לשלמה	יחידת הוראה (פרקים א'-ב')	
	מלכות שלמה	ג'	
		יחידת הוראה (פרקים ד'-י')	
		י"א	
	פילוג הממלכה	י"ב	
		סקירה על שתי הממלכות – ישראל ויהודה	
			י"ז-י"ח, כ"א
	אליהו הנביא		ב' (פסוקים יא-טו)
עליית אליהו			

בתי ספר המקבלים עולים בכיתה י' מתבקשים לוודא שהתלמידים למדו בכיתות ז-ט על פי תכנית הלימודים לעולים. במידה ואין הדבר כך יבחרו בתי הספר פרקים נבחרים מתכנית העולים בבראשית – ויקרא כמומלץ לעיל לתלמידי כיתה ט שלא למדו תורה בכיתות ז-ח. ההמלצה הבאה

תנ"ך יא – עולים חדשים לפי תכנית הלימודים החדשה לעולים

כיתה	רשימת הנושאים	רשימת הפרקים
יא תורה	בריאה וראשית האנושות חטא אדם הראשון פרקי אברהם ושרה לך לך ברית בין הבתרים ברית המילה אברהם והמלאכים עקידת יצחק משפחת יצחק ורבקה הולדת הבנים והבכורה ברכות יצחק לבנים יעקב אבינו יוסף ואחיו חלומות יוסף ומכירתו פגישת האחים במצרים עלילת הגביע נאום יהודה התגלות יוסף מות יעקב וסיום הסיפור	א - ב ג י"א (פסוקים א'-ט') - פרק יב פרק טו פרק יז פרק יח פרק כב כ"ה (פסוקים י"ט-ל"ד) כז, א - כח, ה כח (פסוקים ה-כב) לז מב - מג פרק מד פרק מה (א-טו) נ' (פסוקים א-יד)
נביאים ראשונים מלכים ב		פרק י"ז י"ח (פסוקים א'-כ"ה), י"ט (פסוקים ט"ו-י"ט, ל"ה-ל"ז)
נביאים אחרונים ישעיהו יונה	פרקי תוכחה בישעיהו פרק נחמה שליחות יונה בנינוה	א' (פסוקים א'-כ') ב' (פסוקים א'-ד') י"א (פסוקים א'-י') מ, א-יא א' ב' (פסוקים א-ג, יא) ג' ד'
כתובים תהלים	תחינות לעזרה בקשה על הגאולה	קכ"א, ק"ל קכ"ו

תני"ך יב – עולים חדשים לפי תכנית הלימודים החדשה לעולים

יחידות ההוראה בספר דברים עברו שינוי ועדכון לקראת תשפ"ב. בחודש הקרוב נעלה לאתר את פירוט החומר לעולים ביחידות אלו. ביחידות הנביאים והכתובים לא חל שינוי. בטבלה המצורפת צבועים הנושאים החדשים. בכל מקרה יש לעיין מחדש ביחידות ולראות אם חלו בהם שינויים קלים. כאמור באתר יופיע חומר ממוקד לעולים.

<p>רשימת הנושאים והפרקים הנלמדים בשכבת הגיל</p> <p><u>יחידת ההקדמה של ספר דברים</u> יחידת הפתיחה (פרקים ד-יא): הקדמה חיזוק אמוני לקראת הכניסה לארץ (מעמד הר סיני ועשרת הדברות, שמע ישראל, והיה אם שמוע) "הארץ הטובה"- המפגש עם ארץ ישראל כמתנה וכאתגר (פרק ח, פרק יא)</p> <p><u>יחידת "פתוח תפתח"</u> העקרונות דיני הלוואה וצדקה (ט"ו, ז'-י"א) הלנת שכר (כ"ד, י"ד-ט"ו) מתנות עניים (כ"ד, י"ט-כ"ב).</p> <p><u>יחידת "דיני מלחמה"</u> מלחמת מצווה, מלחמת רשות, מלחמת עמלק החוזרים מעורכי המלחמה (כ, א – ט) "ונשמרת מכל דבר רע" (רמב"ן) איסור השחתת עצי מאכל (כ', י"ט-כ') נקי לביתו - (פרק כד, ה)</p> <p><u>יחידת הסיכום</u> (פרקים כו-לד): הברית בערבות מואב, פרשת התשובה, ובחרת בחיים (הקהל- רשות), מותו של משה</p>	<p>תורה – ספר דברים</p>
<p><u>סוף ימי בית ראשון</u> מלכים ב' פרק כ"א פרק כ"ד (פסוקים ח – כ) פרק כ"ה, א-יב</p>	<p>נביאים ראשונים מלכים ב'</p>
<p>נבואת ההקדשה: פרק א, א - י התפיסה המוטעית של העם: פרק ז' (פסוקים א-טו) המאבק כנגד ירמיהו: פרק כ"ו</p>	<p>נביאים אחרונים ירמיהו:</p>
<p><u>נבואות הגאולה</u>: פרק ל"ו, (פסוקים א-יד). פרק ל"ז.</p>	<p>יחזקאל</p>
<p>עזרא:</p>	<p>כתובים</p>

מדינת ישראל
משרד החינוך
מנהל החינוך הדתי
הפיקוח על הוראת התנ"ך

עזרא ונחמיה	<u>הצהרת כורש</u> : פרק א' <u>חנוכת המקדש</u> : פרק ו' (פסוקים ט"ז – י"ח) <u>עלית עזרא</u> : פרק ז' נחמיה: <u>עליית נחמיה</u> : פרקים א'-ב' פרק ד' פרק ו' (פסוק ט"ו)
-------------	--